

[Udenrigsministeren.]

For at være bedst muligt forberedt til de kommende drøftelser vil Danmark i den kommende tid deltage i en lang række konsultationsmøder og koordinationsmøder dels mellem de nordiske lande, dels mellem EF-landene og dels lande inden for OECD-kredsen.

Under disse konsultationer vil vi virke for, at FN-drøftelserne om foranstaltninger til imødekommelse af udviklingslandenes ønsker samler sig om en række mere konkrete og påtrængende opgaver, som organisationen har mulighed for at gennemføre. Vi erkender blankt, at udviklingslandenes politiske frigørelse ikke er blevet ledsaget af den tilsvarende økonomiske fremgang, som vi fra dansk side ved bistandssamarbejdet og ved handelspolitiske midler har søgt at fremme.

Ved en gennemførelse af det omfattende handlingsprogram i dets nuværende form må vi imidlertid være opmærksomme på, at det kan få endnu uoverskuelige, men utvivlsomt meget mærkbare følger for økonomien netop i lande som f. eks. Danmark, hvis positive medvirken er en forudsætning for en forbedring af udviklingslandenes økonomiske muligheder.

Regeringen vil under de kommende drøftelser virke for, at disse to hovedhensyn finder en rimelig balance. Ud fra en positiv indstilling til virkelig at bidrage til en økonomisk fremgang for udviklingslandene vil vi foretage en samlet gennemgang af de reservationer og forbehold, der i forskellige sammenhænge er blevet taget fra dansk side.

Foruden disse meget nærliggende og konkrete FN-spørgsmål vil jeg gerne også ved denne lejlighed fremdrage nogle mere principielle betragtninger vedrørende den fremtidige FN-politik.

Danmark har gennem årene lagt afgørende vægt på, at de grundprincipper, som FN bygger hele sit virke på, respekteres. Lad mig nævne som eksempel, at vi altid har fremhævet det princip, hvorefter alle verdens stater bør være medlemmer af FN, uanset om man sympatiserer med deres styreform eller ej. Det er det princip, vi kalder universalitetsprincippet. Når vi så stærkt har fastholdt dette princip, er det ud fra det synspunkt, at kontakt og menings-

udveksling er nødvendig ikke mindst mellem stater og grupper af stater, som har forskellige opfattelser.

Uanset at vi f. eks. stadig skarpt må for-dømme Sydafrikas apartheidpolitik og ikke mindst dets ulovlige forvaltning af Namibia, mener vi ikke at kunne stemme for et forslag om at udelukke Sydafrika fra FN. Vi må have Sydafrika med inden for verdensorganisationen, således at vi dér kan søge at påvirke regeringen i Sydafrika.

Vi må også fra dansk side tage afstand fra den stadig mere fremtrædende politisering af særorganisationernes virksomhed, som vi f. eks. har set det i forbindelse med behandlingen af Israels forhold til UNESCO. Særorganisationernes styrke og betydning skulle netop ligge i, at vi i en saglig atmosfære kunne gøre en indsats for, at alle medlemslande dér kunne gøre en saglig indsats.

Vi må også lægge vægt på, at meningerne i FN bøjer sig imod hinanden i kompromiser, som alle lande kan leve med. Vi bør imidlertid hverken her i Danmark eller andre steder i den vestlige verden dramatisere den seneste udvikling i FN. Vi må lære at leve med den kendsgerning, at FN nu har 138 medlemslande, og flere er jo givet på vej. Langt de fleste af disse lande har først i disse år fået mulighed for at optræde med nogen styrke i det internationale samarbejde.

Derfor skal vi fra dansk side sammen med de øvrige nordiske lande, sammen med de øvrige EF-lande, søge at forstå disse mange nye landes problemer, søge at få en samtale i gang i god tid, inden synspunkterne stivner, for på den måde at være med til at løse problemerne. Her har FN en vigtig rolle at spille. FN dækker i dag et bredere felt af aktiviteter end nogen sinde tidligere. Mange af de konferencer, der holdes rundt omkring i verden, finder sted inden for FN's rammer.

I denne sammenhæng kan jeg som et helt aktuelt eksempel nævne FN's 3. havretskonference, som i går indledte en ny mødesamling i Genève. Forhandlingerne, der selvkært på mange måder er af stor betydning for Danmark, bliver formentlig afgørende for, hvorvidt det skal lykkes at nå frem til en ny, internationalt acceptabel retsorden på havet. Et hovedelement i den pakkeløsning, som en fremtidig havretskonvention må bygge på, bliver efter alt at dømme